

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 13
van **CARMEN RYHEUL**
datum: 30 september 2020

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Ondersteuning logiessectoren - West-Vlaanderen

De verzamelde West-Vlaamse logiessectoren hebben op 17 september 2020 een crisioverleg gehouden met Westtoer, het autonoom provinciebedrijf dat de spelers uit de toeristisch-recreatieve sector in West-Vlaanderen poogt samen te brengen.

De West-Vlaamse logiessectoren kijken met grote bezorgdheid naar de aankomende herfst en winter en trekken aan de alarmbel. Omwille van de lockdown heeft deze sector reeds een dramatisch omzetverlies geleden dat niet meer goed te maken valt. Het begin van de zomer was relatief gunstig. Het aantal besmettingen liep terug, veel mensen verkozen alsnog een vakantie in eigen land en maakten van de gelegenheid gebruik om de eigen streek te leren kennen. Ook de Vlaamse overheid droeg haar steentje bij met inspanningen onder de noemer 'Vlaanderen Vakantieland'. Het einde van de zomer was echter al heel wat minder positief. Een slechte herfst of winter zou ertoe kunnen leiden dat vele van hen alsnog overkop kunnen gaan. Er is namelijk niet veel reserve meer. Met het stijgend aantal coronabesmettingen in het achterhoofd ziet het er niet naar uit dat snel beterschap kan worden verwacht. Er wordt echter wel al wat gedaan om dit te keren. Zo is er de campagne 'Ik Zomer West-Vlaams' die als doel heeft om het zomertoerisme in West-Vlaanderen te bevorderen. Er wordt ook getracht toeristen in september en oktober nog naar West-Vlaanderen te lokken en er eventueel te laten verblijven.

De voorzitter van Westtoer, Sabien Lahaye-Battheu, verklaarde dat indien er niet in sterke ondersteuning voorzien wordt, heel wat jobs verloren dreigen te gaan. Het toerisme in West-Vlaanderen stelt ongeveer 40.000 mensen tewerk. Een groot aantal van hen is tewerkgesteld in de logiessector. Om dat te verhinderen, vraagt de logiessector een aantal duidelijke maatregelen. Ze doet zelf enkele voorstellen, zoals dat de RSZ-bijdragen worden kwijtgescholden, dat de eindejaarspremie en het vakantiegeld niet ten laste komen van de ondernemer en dat het stelsel van tijdelijke werkloosheid naar aanleiding van de coronacrisis verlengd wordt tot een stuk in 2021. Grotere vakantiehuizen bedoeld voor verblijven met meer dan 10 personen vragen ook specifieke maatregelen. De sector wil duidelijkheid en dringt erop aan om de volledige capaciteit in grotere vakantiehuizen toe te laten. Zij beweert een veilig verblijf aan te kunnen bieden. Bovendien is dit ook mogelijk in Nederland en Duitsland. Westtoer steunt ze in haar vraag.

1. Heeft de minister reeds overleg gepleegd met de West-Vlaamse logiessectoren?

Zo ja, wat was de uitkomst van dat overleg? Zijn er nog specifieke grieven naar boven gekomen die niet eerder vermeld waren?

Zo niet, waarom niet en plant de minister een dergelijk overleg nog te organiseren?

2. Schat de minister de situatie van de logiessectoren in heel Vlaanderen hetzelfde in? Zijn er nog andere regio's waar de logiessectoren hebben laten weten ernstige problemen te ondervinden?
3. Hoe reageert de minister op de vragen van de West-Vlaamse logiessectoren (kwijschelding van de RSZ-bijdragen, eindejaarspremie en vakantiegeld niet ten laste van de ondernemer, verlenging stelsel tijdelijke werkloosheid, duidelijkheid omtrent het benutten van de volledige capaciteit van grote vakantiewoningen,...)? Is de minister van plan aan hun voorstellen tegemoet te komen en aan te dringen bij haar bevoegde collega's om de voorstellen uit te voeren?
4. Hoeveel grote vakantiewoningen (geschikt voor verblijven met meer dan tien personen) telt Vlaanderen? Graag een opsplitsing per provincie.
5. Welke maatregelen werden reeds genomen ter ondersteuning van de logiessectoren?
6. Plant de minister zelf nog bijkomende maatregelen te nemen om de logiessectoren te ondersteunen?

Zo ja, om welke maatregelen gaat het?

Zo niet, waarom niet?

7. Staan er promotiecampagnes gepland om in de nabije toekomst buitenlandse toeristen naar West-Vlaanderen te lokken?

Zo ja, om welke campagnes gaat het en wordt er een specifieke doelgroep aangesproken?

Zo niet, waarom niet?

ANTWOORD

op vraag nr. 13 van 30 september 2020

VAN **CARMEN RYHEUL**

1. Er hebben reeds een aantal overlegmomenten plaatsgevonden:

- Op 21 oktober 2020 tussen Toerisme Vlaanderen, Westtoer en de West-Vlaamse logiessector op 21 oktober 2020;
- Op 26 oktober 2020 tussen Westtoer, de West-Vlaamse logiessector en mezelf.

Daarnaast zijn er nog verschillende overlegmomenten geweest, onder meer met de bredere Vlaamse logiessector, de kunststeden, ... waar eveneens een of meerdere actoren uit West-Vlaanderen aanwezig waren.

Tijdens het overleg op 21 en 26 oktober verwees de sector inderdaad naar de penibele situatie waarin zij verkeerde, ook en vooral door het wegvallen van de buitenlandse (in het bijzonder de Britse) herkomstmarkt. De problematiek van de grote vakantiewoningen en de jeugdverblijven werd eveneens aangekaart.

2. Onderstaande tabel vermeldt per logiestype (kamergebonden en terreingebonden logies) en provincie de bezettingscijfers uit de logiesbarometer van Toerisme Vlaanderen.

Vakantiewoningen zitten niet vervat in deze cijfers aangezien zij op steekproefbasis cijfers doorgeven aan de FOD Economie (zie verder).

		JUNI		JULI		AUG		TOTAAL JUN-AUG	
		Bezetting	aantal kamers /plaatsen	Bezetting	aantal kamers /plaatsen	Bezetting	aantal kamers /plaatsen	Bezetting	aantal kamers /plaatsen (gem.)
Antwerpen	Kamerlogies	21%	4 908	36%	5 151	20%	3 883	26%	4 647
	Terreinlogies	16%	1 696	39%	1 719	28%	1 680	28%	1 698
Limburg	Kamerlogies	25%	1 692	62%	1 776	60%	1 600	49%	1 689
	Terreinlogies	16%	884	57%	1 816	41%	1 806	43%	1 502
Oost-Vlaanderen	Kamerlogies	24%	2 618	41%	2 939	28%	2 910	31%	2 822
	Terreinlogies	10%	781	33%	1 074	32%	748	26%	868
Vlaams-Brabant	Kamerlogies	19%	2 175	29%	2 474	23%	1 997	24%	2 215
	Terreinlogies	18%	121	27%	109	18%	124	21%	118
West-Vlaanderen	Kamerlogies	27%	10 131	61%	11 124	54%	10 572	48%	10 605

Terreinlogies	15%	3 005	36%	3 985	30%	3 984	28%	3 658
---------------	-----	-------	-----	-------	-----	-------	-----	-------

Uit deze cijfers blijkt dat de situatie van de logiessector duidelijk verschilt per provincie en toeristische regio. In de provincie Vlaams Brabant bijvoorbeeld (met onder andere de hotels rond de luchthaven) zakte de bezetting erger dan in de provincie Limburg.

Ter vergelijking: in een normale zomer (juni-aug) zoals vorig jaar, ligt de bezetting in de kamergebonden logies tussen de 50% (Limburg) en de 78% (West-Vlaanderen). Limburg en West-Vlaanderen scoorden afgelopen zomer het best, met bezettingen in kamergebonden logies boven de 60%. De bezetting in Antwerpen, Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant scoorde daarentegen het slechts met 30% à 40%.

In de maand augustus daalde het aantal beschikbare plaatsen en kamers, doordat verschillende logies die maand de deuren sloten; vooral in de provincie Antwerpen, op de voet gevolgd door Vlaams-Brabant. In de andere provincies bleef het aanbod eerder stabiel. In een normaal jaar, zou de bezetting in de overgebleven logies stijgen omdat de vraag stabiel blijft. Dat was deze zomer in deze provincies niet het geval. We hadden dus te maken met een dalend aanbod en een dalende bezetting. In West- en Oost-Vlaanderen bleef het aanbod in augustus wel stabiel in vergelijking met juli maar daalde de bezetting. Enkel in Limburg bleven aanbod en bezetting in beide maanden stabiel.

		JUNI		JULI		AUG		TOTAAL JUN-AUG	
		Bezetting	aantal kamers /plaatsen	Bezetting	aantal kamers /plaatsen	Bezetting	aantal kamers /plaatsen	Bezetting	aantal kamers /plaatsen (gemiddelde)
Kunststeden	Kamerlogies	18%	6 907	39%	8 100	24%	7 054	28%	7 354
	Terreinlogies	8%	525	49%	525	34%	525	30%	525
Vlaamse regio's	Kamerlogies	23%	8 397	41%	9 211	36%	7 651	34%	8 420
	Terreinlogies	16%	3 405	43%	4 634	34%	4 274	32%	4 104
Kust	Kamerlogies	34%	6 218	77%	6 141	71%	5 957	61%	6 105
	Terreinlogies	18%	2 257	36%	3 544	30%	3 543	30%	3 115

Als we specifiek gaan opsplitsen en kijken naar Kust, Kunststeden en Vlaamse regio's, zien we dat alleen de kamergebonden logies aan de Kust erin geslaagd zijn om meer dan de helft van de kamers bezet te hebben in de zomermaanden. Alle andere blijven ver onder de helft.

Vooral de Kunststeden, die traditioneel veel buitenlandse bezoekers hebben, lijden deze zomer zwaar onder een lage bezetting. Hoewel de bezettingsgraad volgens de cijfers vergelijkbaar is met de Vlaamse regio's, is de situatie duidelijk ernstiger in de Kunststeden. Normaal gezien ligt de bezettingsgraad in de Kunststeden in de zomer namelijk hoger dan in de Vlaamse regio's. Bovendien waren er in de Kunststeden meer logies gesloten (waarmee in deze statistieken geen rekening wordt gehouden). Uit een bevraging van Toerisme Vlaanderen midden augustus bleek dat 23% van de logies in de Vlaamse Kunststeden (excl. Brussel) gesloten was; in de Vlaamse regio's was dat 10%. Binnen de Vlaamse regio's is het wel zo dat er grote verschillen te verwachten

zijn tussen de verschillende regio's. Uit indicatieve cijfers blijkt bijvoorbeeld dat in de Limburgse regio's de situatie afgelopen zomer beter was dan in veel andere regio's.

Voor het najaar verwacht Toerisme Vlaanderen weinig beterschap. De evolutie van de gezondheidscrisis, en de maatregelen die de diverse overheden genomen hebben, zijn zacht uitgedrukt niet van dien aard dat zij het toerisme stimuleren. Deze komen bovenop de algemene situatie in Europa, het feit dat zakentoeisme nog niet op gang komt, en uit de bevraging van de Belgen blijkt dat er nog grote onzekerheid is over het al dan niet kunnen reizen. Ook voor volgend jaar blijkt uit de enquête nog grote onzekerheid. Sowieso zullen de Belgen erg laat een eventuele vakantie boeken. 20% zelfs pas vlak voor het vertrek.

Zoals hierboven vermeld zitten vakantiewoningen niet vervat in bovenstaande cijfers. Ondanks dat er nog geen duidelijke cijfers specifiek voor de vakantiewoningen beschikbaar zijn, vermoedt Toerisme Vlaanderen dat hier een dubbele tendens zal te zien zijn.

Uit de bevraging van de Belgen, de survey die Toerisme Vlaanderen op regelmatige basis heeft gedaan, blijkt namelijk dat de interesse in individueel logies sterk is toegenomen, dus ten voordele van vakantiewoningen. Anderzijds hebben de grote vakantiewoningen zwaar te lijden onder de huidige Corona-maatregelen.

Uit de bevraging van de Belgen die Toerisme Vlaanderen in meerdere golven heeft laten lopen blijkt dat de trend naar meer kleinschalig en individueel logies ook na de zomer waarschijnlijk overeind zal blijven net zoals de dalende voorkeur voor stedelijke bestemmingen en de toenemende voorkeur voor groene bestemmingen.

3. Een groot deel van deze maatregelen zijn reeds op 16 oktober 2020 aangekondigd n.a.v. de verplichte sluiting van de restaurants en cafés. Het lijkt mij niet meer dan fair dat de logies, die evenzeer deel uitmaken van de horecasector en die minstens even zwaar getroffen zijn door de coronacrisis, van dezelfde maatregelen kunnen profiteren. Ik zal dit standpunt ook verdedigen bij mijn collega's.

Voor wat betreft de grote vakantiewoningen, ben ik van mening dat het inderdaad mogelijk moet zijn om hen op een veilige manier te doen heropstarten. Doordat zij specifiek op grotere groepen gericht zijn, zal dit ook specifieke maatregelen vergen. Ik zal samen met hen en de experts kijken welke deze maatregelen kunnen zijn, en deze indien mogelijk ook in een protocol vastleggen.

4. Momenteel (dd. 12 oktober 2020) zijn er in Vlaanderen 662 vakantiewoningen met meer dan 10 slaapplekken:

	aantal vakantiewoningen met meer dan 10 slaapplekken
Antwerpen	41
Limburg	90
Oost-Vlaanderen	102
Vlaams-Brabant	17
West-Vlaanderen	412

5. Al van sinds het begin van de crisis heb ik er naar gestreefd dat ook de toeristische sector zo veel als mogelijk kon gebruik maken van de steun- en relance-maatregelen die de Vlaamse Regering nam.

Het zijn uitzonderlijke tijden maar jammer genoeg zijn de beschikbare steunmiddelen niet voldoende om op alle sectorspecifieke vragen in te kunnen gaan.

Vandaar dat werd beslist binnen de Vlaamse Regering om de beschikbare middelen efficiënt te bundelen en een aantal algemene maatregelen te nemen waar alle ondernemingen in Vlaanderen beroep op kunnen doen, ook de toeristische ondernemingen. Ik denk dan bijvoorbeeld aan de Corona hinderpremie, de Corona compensatiepremie, de vrijstellingen van belastingen, waarborgregelingen, de nieuwe achtergestelde lening, de ondersteuning van de Participatie Maatschappij Vlaanderen, de versoepeling van de termijnen voor VLAIO-subsidies, het uitstel van de onroerende voorheffing, soepele afbetalingsplannen en de aanmoedigingspremie voor werknemers.

De toeristische sector zat hiervoor ook bewust mee aan tafel voor de economische sector bij de taskforce van minister Crevits.

6. Ik voorzie voor 2021 dezelfde specifieke ondersteuning voor de toeristische logiessector als de afgelopen jaren.

Maar de logiessector staan nog zware maanden voor de boeg. Ik zal samen met mijn collega minister bevoegd voor Economie, bekijken hoe we deze sector bijkomend kunnen ondersteunen.

7. We zullen ook campagne blijven voeren in het binnenland begin 2021 in het kader van Vlaanderen Vakantieland 2.0. (deze samenwerking loopt nog zeker door tot maart 2021 en wordt mogelijks verlengd). Alles staat ook klaar om opnieuw toeristen aan te trekken uit het buitenland van zodra dit weer mogelijk wordt. We spreken dan voornamelijk bezoekers aan met specifieke interesse in onze cultuur en erfgoed, onze gastronomie, onze fietscultuur of onze natuur. De kans is groot dat de meeste uit de buurlanden komen, maar we sluiten zeker andere landen uit Europa niet uit. Op intercontinentale bezoekers zal het nog langer wachten zijn.